

Apoteket Enhörningen.

1692.

Endast trenne år fingo Södermalms innevånare behålla sitt första apotek, det som 1674 under namnet »Örnen» anlades af Georg Brandt, och femton år dröjde det, innan denna stadsdel åter erhöll ett sådant.

I det för samtliga apotekare i Stockholm utfärdade privilegiebrevet af d. 10 april 1675 förklarades, att något nytt apotek under inga förhållanden därefter skulle få inrättas i hufvudstaden, och denna försäkran afgafs ånyo i kungl. brevet af år 1683. Men på Södermalmsbornas upprepade framställningar, understödda af magistraten i Stockholm, lämnade Carl XI 1692 Georg Fredric Strobel tillstånd, att å Södermalm inrätta och underhålla ett beständigt apotek. Genom kungl. resolution af d. 10 dec. 1694 förstärktes apotekets innehafvare att framgent hålla apoteket å Södermalm och ej transportera det in i staden.

Inrättandet af detta apotek hade flera år förut påbörjats af apotekaren Johan Fredric Stapenius, förut föreståndare för apoteket Morianen, hvilken afled i mars 1688. Kort förut hade Stapenius erhållit magistratens kallelse att anlägga ett apotek på Södermalm och samtidigt blifvit antagen till »stadens apothecare», men vid sitt frånfälle hvarken fått apoteket färdigt eller utverkat sig kungligt privilegium därå. Vid apotekets anläggande hade Stapenius biträdts af Georg Fredric Strobel, och denne fortsatte efter hans död arbetet härmed. Efter erhållet privilegium öppnades apoteket af Strobel till höger i Götgatsbacken i huset n:r 14 under namnet Enhörningen. Hans son, Georg Fredric Strobel d. y., som efter faderns död öfvertog apoteket, flyttade det 1730 öfver till n:r 9 på motsatta sidan af gatan. På denna plats kvarlåg det till 1740-talets början, då det af apotekare J. M. Wirrwachs förlades till samma kvarter, där det först låg (kv. Jupiter större), dock ej i samma utan i det intill liggande huset n:r 12 Götgatan.

Vid eldsvådan 1759 nedbrann apotekshuset delvis, och apoteket var därför under någon tid inrymdt i stadshuset i en lokal vid Peder Myndes backe, till dess apotekshuset blifvit återställt i sitt förra skick.

Under en följande innehafvare, apotekare Johan Swahn, ägde tvenne förflyttningar af apoteket rum. Först till det midt öfver gatan invid stadshuset belägna huset n:r 3 Götgatan och därifrån till n:r 10 Mariagatan. År 1817 förlades det af apotekaren, assessor Pripp till Hornsgatan n:r 5.

Sitt nuvarande läge innehar apoteket Enhörningen sedan 1905, hvilket är dess dåvarande föreståndare, apotekare J. A. Elfström, flyttade apoteket till huset n:r 29 A vid sistnämnda gata.

Under böldpestens senaste uppträdande i Sverige 1710 utsågs Enhörningen tillika med Lejonet, Korpen (Örnen) och Hvita Björnen att under nämnda tid vara s. k. pestapotek.

Privilegiet är af amorteringsfonden inlöst med 75,000 kronor.

STROBEL, GEORG FREDRIC d. ä. Född i Tyskland.

Var anställd såsom medhjälpare hos apotekaren Johan Fredric Stapenius, förut föreståndare för apoteket Morianen i Stockholm, och biträdde honom vid uppsättandet af det apotek han, på grund af Stockholms magistrats kallelse, börjat anlägga på Södermalm. Då Stapenius 1688 afled utan att dessförinnan hafva afslutat apotekets anläggning eller utverkat sig kungl. privilegium å detsamma, inlämnade Strobel en till magistraten ställd och vid dess sammanträde d. 22 aug. 1692 behandlad »supplique, der uti han berättar, hurusåsom han är sinnad på sin egen omsorg att antaga det apoteque, som hans f. d. Patron sahl. Johan Fredric Stapenii mände med magistratens tillstånd kort före sin död uppå Södra malmen begynna att inrätta, emedan hans efterlåthna enkia ett sådant verk till ingen sin fördel kan för hvarjehanda tidernas svårigheter vid magt och upprätt hålla, utan befinner sig på detta sättet kunna bättre blifva conserverad, derjemte anhållandes, det ville magistraten på lika sätt som bemälde sahlig Stapenius och hans enkia skett är, förunna honom dess gunstiga tillstånd, att med samma verk och apoteque continuera, såsom ock för stadens apothe-

care honom antaga, samt tillåta, att han med medicamenter måtte få betjena Danviks hospital samt andra, för hvilkas kur magistraten på stadens vägnar vid tillfälle af en eller annan sjukdom plägar draga någon försorg, som berörda hans supplicque utvisar; och resolverades, att som magistraten af det testimonio och vittnesbörd, som af Collegio Medico till ingen ringa hans heder och beröm honom meddelt är, befinner, att han uti arte Pharmaceutica har nog god och fullkomlig förfarenhet, skall han alltså icke allenast obehindrad få hålla förr omtalta af sahl. Stapenio inrättade apoteque, det ock han efter hans fränfälle har till en behörig fullbordan bragt, utan ock vill magistraten honom härmed för stadens apothecare hafva antagen, så att han och ingen annan skall härefter hafva att förse såväl Danviks hospital som de öfriga stadens publica verk, samt andra, som uppå stadens bekostnad kunna komma att blifva på något sätt kurerade.»

Antagligen före, eller möjligen samtidigt som apotekare Johan Berendt erhöill tillstånd att inrätta apotek på Ladugårdslandet, undfick Strobel Carl XI:s privilegium å det apotek han under namnet Enhörningen inrättat i Götgatsbacken, och som han därefter innehade under sin återstående lefnad.

Död d. 9 mars 1728 i Stockholm.

Gift d. 9 febr. 1693 med *URSULA DOROTHEA DOBBIN*, änka efter apotekare Johan Fredric Stapenius, född . . ., död d. 16 mars 1688.

Barn: *FREDRIC*, född 1695, döpt d. 17 jan., död d. 30 dec. s. å.; — *ANNA ELISABETH*, född 1696, döpt d. 4 okt., död d. 8 febr. 1763, gift d. 16 april 1716 med handlanden i Norrköping *JOHAN DELLINGHAUSEN*; — *CHRISTINA SOPHIA*, född d. 17 maj 1698, död d. 20 juli 1743, gift d. 15 aug. 1728 med aktuarien *JACOB PSILANDERHJELM*, född d. 25 juni 1702, död d. 13 juni 1741; — *GEORG FREDRIC*, född d. 10 april 1700, död d. . . . Apotekare (se nedan); — *SAMUEL*, född 1701, döpt d. 8 sept., död . . . Handelsman; — *JOHAN WILHELM*, född 1703, döpt d. 20 aug., död 1706, begr. d. 8 aug.; — *ELEONORA*, född 1706, döpt d. 22 juli, död d. 9 sept. 1738, gift med öfverstelöjtnanten vid Nylands regemente till fot *HENRIC MATHIAS VON SEULENBURG*, död d. 17 mars 1747 i Helsingfors; — *DANIEL*, född 1709, döpt d. 5 febr., död 1724, begr. d. 15 dec.

STROBEL, GEORG FREDRIC d. y. Född d. 10 april 1700 i Stockholm.

Föräldrar: Apotekaren därstädes GEORG FREDRIC STROBEL och URSULA DOROTHEA DOBBIN.

Hade på faderns apotek erhållit farmaceutisk utbildning och företog därefter en utrikes resa. Under en längre tid uppehöll han sig på skilda platser i utlandet och säges därunder hafva förvärfvat medicine doktorsgrad. Återkommen till Stockholm öfvertog han 1730 apoteket Enhörningen, hvilket efter faderns död dittills innehafts af dennes änka.

Apoteket, som redan då han tillträdde det, befann sig i mindre godt stånd, sköttes af honom på ett föga tillfredsställande sätt, beroende såväl på bristande förmåga som svag hälsa. En bidragande orsak var nog den långvariga och för honom säkerligen kostsamma process, hvilken inledts mot faderns stärbhus och, sedan sonen tillträdde apoteket, fortsattes mot honom. Stärbhusets borgenärer framställde däri det yrkandet, att apoteksprivilegiet skulle, jämte apotekets varor och inventarier, försäljas till gäldandet af deras fordran. I sitt svaromål häfdade S. kraftigt det personliga i privilegiet och framhöll, att i händelse skulden finge anses vidlåda apoteket, ingen apotekare skulle vara hägad att på sådana villkor öfvertaga det samma. Yrkandet blef ej heller af rätten bifallet. Snart nog måste han dock på grund af tilltagande sjuklighet och sin alltjämt försämrade affärsställning frånträda apoteket, hvilket, då han 1740 försålde det, var i ett ytterst bristfälligt skick.

Död på 1740-talet.

Uppgiften om hans i utlandet förvärfvade medicine doktorsgrad är föga trovärdig. I de mantalslängder, som äro bevarade från denna tid, står han 1730 antecknad som »doktor medicus», men benämnes 1731 »medicine licentiat». I en svarskrift återigen, som modern 1731 ingaf i ofvannämnda process, talar hon om sin son, »studiosus medicine» Georg Fredric, och i kungl. brevet 1740, hvori öfverlåtelsen af apoteket på J. M. Wirrwachs stadfästes, kallas han endast »apotekaren här i staden».

WIRRWACHS, JOHAN MICHAEL. Född d. 10 dec. 1710 i staden Olau i Schlesien.

Föräldrar: Godsägaren WIRRWACHS och hans hustru.

Antogs 1716 till elev på rådhusapoteket i staden Brieg i Schlesien och blef 1722 farmacie studiosus. Tjänstgjorde som sådan dels å nämnda apotek, dels å apotek i Kalisch, Breslau, Halberstadt och Wollfenbüttel till 1735 samt därefter å apoteket Markattan i Stockholm under ett år och å apoteket i Gäfle under ett halft år. Vistades 1737—39 i Riga som tjänstgörande å apotekare P. Voss' apotek. Efter återkomsten till Stockholm 1739 erhöil han anställning å apoteket Svanen och tjänstgjorde där till maj påföljande år, då han inköpte apoteket Enhörningen i Stockholm. Aflade d. 3 maj 1740 apotekar-examen inför Collegium Medicum och undfick stadfästelse af öfverlåtelsen d. 19 i samma månad. Den 2 påföljande juni utfärdades för honom särskildt apotekarbref.

Det var ett till ytterlighet vanskött och förfallet apotek W. mottog, och hans duglighet samt stora praktiska erfarenhet kommo väl till pass vid dettas omdaning. Snart nog lyckades han också återvinna det förtroende för apoteket, som hans företrädare förverkat.

Efter sitt giftermål 1741 med en dotter till handlanden J. E. Betulin flyttade W. apoteket från n:r 9 Götgatan till svärfaderns egendom, huset n:r 12 vid samma gata, beläget i samma kvarter och intill det hus, hvori apoteket 1692 anlades.

Vid den stora eldsvådan på Södermalm 1759 nedbrann Betulinska huset delvis, och under den tid, som reparationen af huset pågick, måste W. inrätta apoteket i stadshuset i en lokal vid Peder Myndes backe.

År 1769 antog han till kompanjon Joh. Chr. Senckpiehl, hvilken varit hans medhjälpare sedan 1760 och som särskildt bistått honom i allt det arbete och det besvär eldsvådan förde med sig. Genom köp blef denne 1782 ensam ägare af apoteket.

För medicinalväxtodling visade W. stort intresse och anlade härför en trädgård af rätt betydande storlek vid sin i »Hornskroken» belägna malmgård. Wirrwachs malmgård finnes ännu kvar, stundom, ehuru felaktigt, kallad »Drottning Kristinas jakt-slott».

Några år före sin bortgång träffades W. af ett slaganfall, som bröt hans dittills goda hälsa.

Död d. 9 mars 1783 i Stockholm.

Gift d. 30 aug. 1741 i Stockholm med CHRISTINA ELISABETH BETULIN, född 1722, döpt d. 29 april, död d. 28 jan. 1797,

dotter till viktualiehandlaren och kyrkovärden JONAS E. BETULIN och CATHARINA GRIES. Efter sin makes och samtliga sina barns död upprättade hon d. 12 april 1788 ett testamente, däri hon till Maria Magdalena församling öfverlämnade ett belopp af 5,555 rdr 26 sk. 8 rst., hvaraf räntan årligen skulle fördelas mellan elfva ofrälse mäns änkor, intagna å församlingens fattighus.

Barn: ANNA CATHARINA, född 1742, döpt d. 13 juni, död d. 13 aug. 1746; — LOVISA FREDRIKA, född 1745, döpt d. 31 mars, död d. 10 juli 1758; — MICHAEL, född d. 3 sept. 1748, död d. 22 i samma månad; — JOHAN, född d. 19 maj 1751, död d. 1 juni 1765 i Uppsala, begrafd d. 4 s. m. Student af Stockholms nation. Hans kista fördes i jan. följande år till Stockholm och nedsattes i Wirrwachs familjegrav i Maria kyrka.

Apotekare Wirrwachs var af naturen utrustad med ett lifligt och gladt lynne, hvilket han i det sista bibehöll.

SENCKPIEHL, JOHAN CHRISTIAN. Född d. 13 juni 1725 i Wismar.

Föräldrar: Skeppsbyggmästaren JOHAN JOACHIM SENCKPIEHL och ANNA MARGARETHA WULFF.

Hade vid allmänna läroverket i Wismar inhämtat erforderliga kunskaper för inträde på apotekarbanan och antogs d. 1 april 1741 till elev å apoteket i staden Revel i Mecklenburg. Vid elevtidens slut fortfor han att tjänstgöra å samma apotek till okt. 1749 samt var därefter anställd å apoteket i Wismar till samma tid påföljande år. Från Wismar for han öfver till Stockholm och tjänstgjorde först på apoteket Morianen till april 1753, därefter å akademiapoteket i Uppsala till okt. 1756 samt ånyo å apoteket Morianen i Stockholm till okt. 1760.

Det var då hans bestämda afsikt att omedelbart återvända till Tyskland och där söka erhålla ett apotek. Men på apotekare Wirrwachs enträgna framställningar åtog S. sig att vara honom behjälplig vid apoteket Enhörningens iordningställande efter den apotekshuset föregående året öfvergångna eldsvådan. Ehuru från början endast af tillfällig art utsträcktes denna hans tjänstgöring år efter år, och från 1769 års början inträdde han som delägare i apoteksrörelsen, då Wirrwachs upptog honom till kompanjon.

Genom den 21 nov. 1782 afslutadt köp blef han ensam

ägare af apoteket och, sedan han s. å. inför Collegium Medicum aflagt apotekarexamen, öfvertog han detsamma vid 1783 års ingång.

Hans höga ålder och tilltagande svaghet nödgade honom att 1805 afyttra apoteket.

Död d. 25 sept. 1810 i Stockholm.

Gift d. 31 okt. 1783 med BEATA MÜLLER, född d. 26 mars 1740, död d. 2 febr. 1825, dotter till stadskirurgen i Stockholm ERNST FREDRIK MÜLLER och CATHARINA ELISABETH WOLFF samt änka efter regementskirurgen vid K. Lifgardet Carl Fredrik Pfeiffer, född d. 22 dec. 1734, död d. 19 nov. 1761. Äktenskapet var barnlöst.

SVAHN, JOHAN. Född d. 5 jan. 1775 i Muhos socken, Österbottens län, i Finland.

Efter skolstudier vid läroverket i Uleåborg antogs han i jan. 1790 till elev å därvarande apotek, hvarest han kvarstannade till 1796. Som farmacie studiosus for han sistnämnda år öfver till Stockholm och tjänstgjorde på apoteken Hjorten, Morianen och Lejonet till 1801, då han återvände till Finland för att tillträda plats å provinsialapoteket i Åbo.

Sedan han d. 20 aug. 1802 i Stockholm aflagt apotekarexamen, inrättade han 1803, enligt d. 29 mars s. å. för honom utfärdadt privilegium, ett apotek i staden Kajana i Finland, hvilket han 1805 försålde. Samtidigt inköpte han apoteket Enhörningen i Stockholm och tillträdde det s. å. Under den tid han innehade apoteket flyttades det tvenne gånger, först till nr 3 vid motsatta sidan af Götgatan och därefter till nr 10 Mariagatan, en mellan Götgatan och Maria kyrkogata gående kort tvärgata.

År 1814 försålde han apoteket Enhörningen, flyttade följande år öfver till Finland samt bosatte sig i Nykarleby i Österbotten. Han idkade här handelsrörelse och blef sedermera äfven rådmän i staden.

Död d. 23 juni 1852 i Nykarleby.

Gift d. 3 jan. 1804 i Sotkamo prästgård, Kajana härad med SUSANNA ELISABETH SCHRODERUS, född d. 30 jan. 1786, död . . . , dotter till kapellänen i Sotkamo, sedermera kyrkoherden i Pyhäjoki, prosten ISAK SCHRODERUS och SUSANNA MAGDALENA BOHM.

Barn: SUSANNA KAROLINA, född d. 19 nov. 1804 död . . . gift 1) 1820 med handlanden i Nykarleby NILS HAMMARIN, död 1826, 2) 1831 med en broder till denne, rådmannen i Nykarleby ADOLF HAMMARIN, död d. 12 aug. 1857; — JOHAN ISAAC, född d. 17 juni 1806, död d. 30 dec. 1849, Fil. mag., midshipsman vid flottan (finska sjö-ekipaget); — EDVARD, född 1808, död s. å.; — EDVARD, född d. 18 aug. 1809, död d. 18 jan. 1849. Fil. mag., kapellan i Purmo; — CARL, född d. 14 juli 1811, död d. 14 jan. 1818; — ANNA SOFIA, född d. 30 juni 1813, död d. 16 jan. 1852; — JOHANNA, född d. 1 sept. 1815, död d. 4 mars 1895, gift 1836 med provinsialläkaren, stadsläkaren i Nykarleby ABRAHAM FROSTERUS, född d. 29 april 1805, död d. 27 juli 1863; — GUSTAF, född d. 22 maj 1817, död s. å.; — SVANTE, född d. 14 sept. 1818, död 1842. Sjöman (omkom genom drunkning); — ABRAHAM, född d. 26 april 1821, död 1863. Kofferdikapten.

LINDBERG, MATHIAS PETTER. Född d. 28 dec. 1790 i Stockholm.

Föräldrar: Kamreraren i K. krigsskollegium OLOF LINDBERG, född 1742, död d. 29 sept. 1810, och JOHANNA MARIA SUTTHOFF, född d. 23 aug. 1767, död . . .

Var elev på apoteket Ängeln i Stockholm och blef efter fullgjord elevtid farmacie-studiosus. Inköpte 1814 apoteket Enhörningen i Stockholm, och ägde han, för att få öfvertaga apoteket, att inför Collegium Medicum undergå stadsgadt apotekarförhör.

Då han emellertid ej lyckades aflägga denna examen, tillbjöd han apotekare C. F. Plageman som 1812 sålt det af honom innehafda apoteket i Södertälje och vid denna tid ägnade sig åt kemisk-teknisk fabriksverksamhet i Stockholm, att ingå såsom delägare i apoteksrörelsen, hvilken därefter skulle drivas under hans ansvar. Plageman, antog tillbudet, men redan efter halfannat år såg han sig föranlåten att, ej utan förlust, utgå ur firman. I jan. 1816 måste L. försälja apoteket. Han flyttade på hösten s. å. till Ösmo socken, där han bodde i två år, men bosatte sig därefter ånyo i Stockholm.

Död d. 1 juni 1819 genom drunkning. Liket återfanns först efter två månader, och han begravs den 11 aug. på Katarina kyrkogård.

Gift d. 6 aug. 1814 i Stockholm med sin kusin JOHANNA LOVISA SUTTHOFF, född d. 16 dec. 1793, död d. 9 juli 1825, dotter till sjökaptanen JOHAN PETTER SUTTHOFF och REBECCA TILLROTH.

Barn: EMILIE JEANETTE MATHILDA, född d. 10 nov. 1815, död . . .; — EUPHROSYNE MARIA LOUISE, född d. 7 dec. 1818, död den 3 juni 1819.

PRIPP, ALBRECHT. Född d. 3 sept. 1783 i Landskrona.

Föräldrar: Handlanden därstädes HANS BERENDT PRIPP, född d. 29 juni 1736, död d. 10 mars 1805, och BOTHILDA CHRISTINA PRIPP, född d. 24 maj 1756, död d. 29 maj 1829.

Antogs i maj 1798 till elev å apoteket Ugglan i Stockholm och blef 1803 farmacie studiosus. I nära tretton år var han härefter anställd å samma apotek och aflade under tiden 1812 provisorsexamen. Den 30 jan. 1816 inköpte han apoteket Enhörningen i Stockholm. Enligt Collegii Medici beslut erhöil han härvid befrielse från att undergå den för öfvertagande af apotek stadgade särskilda apotekarexamen, i det han d. 5 febr. s. å. förklarades berättigad att utan vidare examen emottaga eget apotek. Öfverlåtelsen stadfästes i privilegiebref af d. 6 påföljande mars, och han innehade apoteket under sin återstående lefnad.

Tillsammans med apotekare N. W. Lychou anlade han Mosebacke brunnsinrättning å Södermalm.

Inom apotekarsocietetens direktion, hvilken P. 1816—51, eller i 35 år, oafbrutet tillhörde, var han 1816—21 sekreterare och skötte 1821—51 såsom kassaföreståndare societetens ekonomi. Var 1831—46 societetens taxerevisor och 1846—53 ledamot af farmaceutiska institutets styrelse.

Såsom delegerad för apotekarsocieteten deltog han 1827 vid revisionen af 1819 års medicinaltaxa, och 1832 blef han ledamot i den af Kungl. Maj:t tillsatta kommittén för utarbetande af förslag till såväl nytt apotekarreglemente som ny medicinaltaxa samt 1839 i kommittén för utarbetande af förslag till ny farmakopé, Pharmacopoea Suecica, Editio VI.

Tilldelades d. 18 aug. 1819 assessors n. h. o. v. Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1824. R. V. O. 1842.

Död d. 11 sept. 1853 i Stockholm. Han angreps af kolera och afled efter några timmars sjukdom.

Gift 1) d. 3 sept. 1819 i Stockholm med ANGELIQUE WILHELMINA MASRELIEZ, född d. 31 juli 1796, död d. 17 aug. 1825, dotter till ornamentsbildhuggaren JEAN BAPTIST MASRELIEZ och SOFIA MAGDALENA MALM.

Barn: ALBRECHT WILHELM, född d. 31 juli 1820, död d. 6 febr. 1860. Apotekare (se nedan); — JEAN BAPTIST, född d. 3 aug. 1821, död d. 25 febr. 1822; — SOFIA CHRISTINA, född d. 20 nov. 1823; — ANGELIQUE ROSALIE, född d. 19 juni 1825, död d. 4 okt. 1861.

2) d. 23 juni 1827 i Stockholm med AUGUSTA EUPHROSYNE GROTH, född d. 20 dec. 1802, död d. 5 maj 1828, dotter till stadsmäklaren LORENTZ LORENTZSON GROTH och CAROLINA FREDRIKA GREWESMÜHL.

Barn: CARL AUGUST, född d. 18 april 1828, död d. 18 mars 1859. Godsägare.

3) d. 26 sept. 1829 med sin föregående hustrus äldre syster EMILIE AURORA GROTH, född d. 11 maj 1801, död d. 24 mars 1874.

Barn: LORENS EMIL, född d. 5 nov. 1830, död d. 19 juli 1865. E. o. kammarskrifvare i riksbanken; — AURORA EUPHROSYNE, född d. 19 april 1833, död d. 4 dec. 1834; — LUDVIG THEODOR, född d. 23 sept. 1839, död d. 8 aug. 1847.

Assessor Pripp var obestriddligen en af apotekarkårens mest aktade och ansedde representanter i hufvudstaden under adertonhundralets förra hälft. Det energiska och oegennyttiga arbete han ägnade yrkets och kårens angelägenheter vann tidigt erkännande från såväl högre ort, då han redan efter tre år som apoteksinnehafvare erhöll assessorstiteln, som från societetens sida.

Vid hans afgang som societetens kassaföreståndare 1851 framförde vid årssammankomsten s. å. ordföranden societetens djupa tacksamhet till »Hr Assessorn och Riddaren, som under 30 år oafbrutet och på ett berömvärdt sätt förvaltadt societetens kassa». Och i det eftermäle, som årsberättelsen af 1854 lämnar om honom, framhålles, hurusom han »med sitt ungdomliga sinne ofta kunde muntra äfven den yngste kamraten och aldrig undandrog sig något arbete, då det gällde societetens bästa». Vid sin bortgång lämnade han också ett stort tomrum efter sig.

PRIPP, ALBRECHT WILHELM. Född d. 31 juli 1820 i Stockholm.

Föräldrar: Apotekaren i Stockholm, assessor ALBRECHT PRIPP och ANGELIQUE WILHELMINA MASRELIEZ.

Blef efter avslutade skolstudier d. 6 nov. 1837 antagen till elev på sin faders apotek, Enhörningen i Stockholm, och undergick d. 15 maj 1841 farmacie studiosi-examen inför apotekarsocietetens direktion.

Efter fortsatt tjänstgöring å samma apotek började han sina studier för apotekarexamen och aflade denna d. 30 maj 1846.

Vid faderns frånfalle i sept. 1853 blef P. föreståndare för apoteket Enhörningen. Till d. 1 jan. 1856 drefs apoteket för stärbhusets räkning, men från denna dag och till d. 1 april 1857 för apotekare W. A. Freundts, som d. 31 dec. 1855 inköpt detsamma, dock utan att officiellt uppgifvas som dess ägare.

Apoteket kom nu åter i stärbhusets ägo, då assessor Pripps broder, grosshandlaren i Stockholm Johan Georg Pripp, återköpte detsamma för stärbhusets räkning.

På grund af sjukdom afgick A. W. Pripp 1859 från föreståndarskapet, hvarefter apoteket försålles d. 1 april påföljande år.

Under senare hälften af år 1854 var P. sekreterare i apotekarsocietetens direktion.

Död d. 6 febr 1860 i Stockholm. Ogift.

PRIPP, JOHAN WILHELM. Var 1860—63 ägare af apoteket Enhörningen i Stockholm. (Om honom se nedan under apoteket i Norrtälje.)

HOLMSTRÖM, ERIK AXEL. Född d. 14 okt. 1836 i Gäfle.

Föräldrar: Grosshandlaren därstädes ERIK HOLMSTRÖM, född d. 21 nov. 1795, död d. 16 dec. 1839, och MARIA EMILIA JERNBERG, född d. 27 dec. 1811, död d. 20 dec. 1839, båda aflidna vid en tyfusedemi, hvilken då benämndes »svarta febern».

Åtnjöt undervisning vid Athenæum i Gäfle och afgick 1854 från detta läroverks högre afdelning. Under skoltiden voro botanik och kemi de ämnen, för hvilka han särskildt intresserade sig. På sina förmyndares önskan ägnade han sig först åt bruksverksamhet och var ett halft år elev vid Maråkers bruk i Hälsingland, men öfvergick 1855 till den farmaceutiska banan

och antogs i början af året till elev å apoteket i Söderhamn. Med anledning af kolerans utbrott i Hudiksvall flyttade han, på därom framställd begäran och med sin principals samtycke, hösten s. å. dit och fortsatte sedan sin elevtjänstgöring på Hudiksvalls apotek. Aflade d. 29 dec. 1858 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde fortfarande å sistnämnda apotek till maj 1860. Under sommaren s. å. företog han först en resa till London för att studera dess naturvetenskapliga samlingar äfvensom landets apoteksväsen.

På såväl bort- som hemresan gjorde han uppehåll i Danmark och besökte härunder flera olika platser. Efter hemkomsten bedref han förberedande studier för inträde vid farmaceutiska institutet. Inskrefs höstterminen s. å. vid detta och aflade d. 28 maj 1864 apotekarexamen. Var sedan 1863 års slut anställd å apoteket Morianen i Stockholm och tjänstgjorde där till juni 1867, då han inköpte och d. 1 juli s. å. tillträdde apoteket Enhörningen i Stockholm. Undfick privilegium därå d. 17 i samma månad.

Under en lång följd af år nedlade apotekare Holmström ett om sällspord energi och intresse vittnande arbete på kårens angelägenheter och var därvid verksam på samtliga yrkets områden.

Sitt första officiella uppdrag mottog H. 1868, från hvilket år han till 1876 var examinator i apotekarexamen. Vid farmaceutiska institutet, af hvars styrelse han 1874—76 var ledamot, innehade han läsåren 1874—75 samt 1877—85 förordnande som lärare i författningskunskap och uppehöll 1876—77 lärarbefattningen i naturalhistoria och farmakognosi. Äfven sedan han med vårterminen 1885 lämnade sin lärarbefattning vid institutet, har han med intresse följt arbetet vid detsamma, och det var på hans initiativ, som apotekarsocieteten vid årssammankomsten 1895 beviljade nödiga medel för anordnande af undervisning i bakteriologi vid institutet. Genom de gåfvor af värdefull bakteriologisk litteratur, som han öfverlämnat till institutet, har han i hög grad gagnat undervisningen i detta ämne.

I apotekarsocietetens direktion var H. 1874—77 samt 1883—85 sekreterare och tillhörde 1878—83 samt 1886—87 som ledamot densamma. Var 1881—82 apotekarsocietetens taxerevisor.

När 1860 frågan om en sammanslutning mellan tjänstgörande farmaceuter börjat på allvar diskuteras, tillsattes en kom-

mitté för utarbetande af förslag till stadgar för en farmaceutisk förening. I denna kommitté insattes H. som representant för elevkåren vid farmaceutiska institutet.

På grundval af kommittérades förslag, närmare formuleradt af H., antogs d. 11 dec. 1861 stadgar för farmaceutiska föreningen. I den samma dag utsedda styrelsen ingick H. som bibliotekarie och kvarstod på denna post till 1864. Sedermera har han varit föreningens sekreterare 1866—68 och dess ordförande 1878—80.

Såsom varande en af dess stiftare har farmaceutiska föreningen städe legat H. varmt om hjärtat. Ett varaktigt minne af honom äger föreningen i dess 1893—94 nyuppsatta samlingar af droger m. m., hvars anskaffande möjliggjordes genom hans frikostighet och det stora intresse han ägnade saken. De gåfvor, hvarmed han i öfrigt ihågkommit föreningen, äro betydande. Sålunda öfverlämnade han 1904 till föreningens stipendiefond för apotekares fortsatta studier ett belopp af 5,300 kronor, och till föreningens bibliotek har han, förutom de kontanta medel han tid efter annan öfverlämnat till inköp af litteratur, senast i mars 1911 200 kronor, skänkt åtskilliga dyrbara bokverk. Bland dessa märkas: Nordisk familjebok, 2:a upplagan 1902 —, Realencyclopédie der gesammten Pharmacie, Uppfinningarnes bok 1898—1907, m. fl.

Genom att dels 1894 kalla honom till hedersledamot, dels 1904 gå i författning om uppsättandet i föreningens lokal af ett porträtt af dess minnesgode och frikostige gynnare, har föreningen gifvit uttryck för sin erkänsla af hans synnerligen stora förtjänster om densamma.

För bildandet af apotekarkårens lifränte- och pensionskassa var H. mycket verksam och nedlade ett betydande arbete på denna sak såsom ledamot i den af apotekarsocietetens direktion 1883 tillsatta kommittén, hvilken hade i uppdrag att utreda frågan och uppgöra förslag till stadgar.

Sitt intresse för kassan och dess verksamhet har han äfven sedermera visat prof på, då han d. 10 dec. 1894 öfverlämnade 1,000 kronor till kassans förstärknings- och understödsfond.

På anmodan af medicinalrådet Wawrinsky, till hvilken föredragande medicinalråd för apoteksärenden i Preussiska ministeriet vändt sig för erhållande af en redogörelse öfver amorteringsfrågans lösning i Sverige, uppsatte H. en sådan. Den korrespondens, som härigenom uppstod mellan nämnda preus-

siska medicinalråd och H., hade till följd, att han efter hand skref fyra artiklar, hvilka under åren 1897—99 infördes uti den tyska tidskriften »Vierteljahresschrift für öffentliche Gesundheitspflege». I dessa lämnar H. inför utlandet en klar och uttömmande framställning af apoteksväsendets i Sverige organisation samt redogör utförligt för de säljbara apoteksprivilegiernas ombildning till personliga genom deras inlösande af den härför bildade amorteringsfonden äfvensom för de former, enligt hvilka denna fonds verksamhet är ordnad.

Utom vid farmaceutiska institutet har H. äfven varit lärare vid Frans Schartaus handelsinstitut, i hvars högre afdelning han 1870—76 meddelade undervisning i handelsvarukännedom och naturalhistoria. Sedan år 1896 åtnjuter H. tjänstledighet.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1878.

Gift d. 14 dec. 1867 i Stockholm med HILDA EUGENIA AURORA WIKSTRÖM född d. 17 juni 1847, dotter till apotekaren i Stockholm ZACHARIAS WIKSTRÖM och JOHANNA CHARLOTTA WILHELMINA GIMBERG.

Barn: HILDA MARIA CHARLOTTA, född d. 13 okt. 1868; — GUNNAR SAKARIAS, född d. 11 maj 1876. Jur. utr. kand., amanuens i K. ecklesiastikdepartementet.